

se, at det netop er det, der skal ske i Kina, det kommer netop an paa dette, at have den direkte Adgang til Centret, hvorfra Mulighederne udgaa. Det er min Grund, hvorfor jeg mener, at vi just i Kina skulle have en Missionschef, der er Gesandt.

Saa langt er jeg i Resultaterne enig med den højtærede Udenrigsminister, og efter det Nik, som den højtærede Minister bærede mig med i dette Øjeblik, har jeg Grund til at tro, at heller ikke i Motiverne er der særlige Divergenser. Men nu skilles vore Veje, og det ret alvorligt. Den højtærede Minister siger, at trods alt vilde han ikke have stillet Forslaget om at sende en Gesandt ud til Kina, hvis det kostede Penge, men nu har Østasiatisk Kompagni og Store Nordiske Telegrafelskab tilbudt de tidligere omtalte 24,000 Kr. i 10 Aar. Jeg melder mig som ubetinget Modstander af den Ordning. Det er ikke disse to udmærkede, men private Foretagender, der med dansk Statsstempel skulle have en Gesandt i Peking, men det er Danmark. Som jeg begyndte med at sige, har Rigsdagen tidligere staaet overfor det samme Spørgsmaal, og den Gang var Afgørelsen ikke til at misforstaa. Jeg haaber heller ikke, den skal blive til at misforstaa denne Gang. Det var den Gang, Raasløff havde været ude i Kina. Paa den berømte Tillægsbevillingslov 1874—75, hvor Slaget stod om det kgl. Teater og Marmorkirken, og som endte i en Rigsretssag, var Spørgsmaalet om Raasløffs Mission meget og ivrigt paa Tale. Raasløff var sendt ud til Kina for Store Nordiske Telegrafelskabs Interesser, og han havde vistnok for Resten virket aldeles fortræffeligt derude. Paa Tillægsbevillingsloven kom der et Forslag fra daværende Udenrigsminister Rosenørn-Lehn paa 25,000 Rigsdaler som Efterbevilling dertil. Sagen blev debatteret ret heftigt, saaledes at Rosenørn-Lehn stod og sagde, at han var sig sit Ansvar bevidst for, hvad han havde gjort, og var ogsaa parat til at bære det overfor Folketinget. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Sagen i øvrigt, men blot oplæse de sidste Linier af Udvalgsbetænkningen. De lød saaledes, og jeg underskriver dem Ord for Ord: „Udvalget er enigt med Udenrigsministeriet i, at det ikke bør tillades Telegrafelskabet at bære en større eller mindre Del af Bekostningen. Afhængigheden af Selskabets Interesser bliver stor nok endda“. Nu er det blevet mig sagt — jeg har ikke haft Tid til at undersøge det —, at Store Nordiske alligevel kom til at bære

en Del af Omkostningerne. Maaske kan den højtærede Udenrigsminister oplyse mig derom. Men der er vistnok tillige et andet Tilfælde, som jeg dog nødig vil omtale her i Salen, medens det godt i Udvalget kan komme paa Tale, hvis vi komme til at behandle Sagen i Udvalg, hvor en Mission, ogsaa til Kina, er bleven delvist betalt af et privat Selskab, skønt der ikke officielt har været noget om det. Som sagt, jeg haaber, at Rigsdagens Opfattelse nu vil være den samme som den Gang. Men selv om jeg maa gaa ud fra — og jeg maa ærlig talt sige, at jeg gaar ud fra —, at det ikke ender med, at disse to Selskaber komme til delvis at betale vor Mission derude, maa jeg have Lov til at sige, at nogen Klarhed over, hvorledes det er tænkt gjort, giver Forslaget ikke. Er det en Subvention til Gesandterne? Er det en Indbetaling, der indgaar i Statskassen for fra denne at gaa over til Gesandterne? Eller hvorledes har den højtærede Udenrigsminister tænkt sig at ordne det? Dette skal jeg dog ikke hænge mig videre i, og jeg skal endogsaa tilføje, at jeg godt kunde tænke mig, at en ekstraordinær Mission kunde sendes ud, saaledes at de, der havde særlig Interesse i, at den blev sendt ud, kom til at deltage i Omkostningerne. Det er ikke saa ret mange Aar siden, at endogsaa det danske Kongehus mente, at det kunde være velanbragt, at en af Kongens Sønner kom ud paa et Ikke-Statsskib til Østen, og jeg finder ikke, at der var noget som helst at sige til det. Det var en repræsentativ Pligt, som der vel kunde være Anledning til at paatage sig. Jeg kunde endogsaa tænke mig, at man sagde: dette Aar er for den og den bestemte Institution et meget kritisk Aar, det er ønskeligt, at vi i dette Aar ere repræsenterede ude i Kina, med det bestemte Formaal tage de derud; det Selskab, hvem dette bestemte Formaal skal gavne, er villigt til at deltage i Omkostningerne rent kontant. Og jeg kunde da tænke mig, at man kunde sige: Javel, det acceptere vi. Men her er Tale om en aarlig Subvention til Statskassen i 10 Aar. Men for Resten er det kun ganske uegentligt, at Udenrigsministeren kan sige, at Statskassen sparer de Penge. Enten bliver Gesandten fast efter de 10 Aars Forløb, og saa udlevere vi Princippet til videre Beskuelse, eller ogsaa trække vi ham tilbage, og saa betyder det, at i det Tilfælde, at vi ikke faa Subventionen, kan Statskassen ikke holde Gesandten derude. Ingen kan altsaa tro paa, at vi efter de